

РЕШЕНИЕ

№ 9387

гр. София, 20.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 14.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3687** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба Б. Х. А., гражданин на С., чрез адвокат В. П., с адрес: [населено място], [улица], партер срещу Решение № 4425/18.03.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на е отнет предоставения на чужденеца хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен като издаден в противоречие с материалния закон. Инвокирани са доводи, затова че административният орган неправилно е приел, че Решение № 440/21.12.2023 г., по НОХД № 874/2023 г. на Апелативен съд, [населено място] е влязло в сила. Срещу посоченият съдебен акт има подадена касационна жалба и е образувано касационно дело № 178/2024 по описа на ВКС, т.е. оспорваният не осъден с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 115, във връзка с чл. 18, ал. 1 от НК, за което е обвинен. Следователно, към момента на издаване на Решението не е категорично установено, че Б. Х. А. и е извършител на тежко престъпление по смисъла на националния закон. Твърди се, че посоченото в националния закон основание за отнемане на хуманитарния статут кореспондира с разпоредбата на чл. 17, пара. 1, б. „б“ от Директива 2011/95/ЕС. Следователно, преди да се пристъпи към отнемане на предоставена субсидиарна закрила, трябва да се съобрази тълкуването на правото на ЕС, дадено в Решение на Съда на ЕС от 13 септември 2018 година по дело С-369/17. Съгласно даденото от СЕС тълкуване, понятието „тежко престъпление“, използвано в

член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95, не е дефинирано в тази Директива. В съответствие с изискванията, както за еднаквото прилагане на правото на ЕС, така и на принципа на равенство, понятията от разпоредба от правото на ЕС, която не препраща изрично към правото на държавите членки за определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в ЕС. Жалбоподателят сочи, че всяко решение за изключване на дадено лице от статута на субсидиарна закрила трябва да се предхожда от цялостна преценка на всички обстоятелства в отделния случай и не може да се взема автоматично. Разпоредбата на член 17, параграф 1 буква б) от Директива 2011/95 предвижда основание за изключване, което представлява изключение от общото правило, установено с член 18 от Директива 2011/95, и поради това трябва да се тълкува стриктно. Оспорващият посочва, че СЕС достига до заключението, че член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава членка, съгласно което наказанието, предвидено за дадено престъпление от правото на тази държава членка, е единственият критерий, въз основа на който лицето, подало молба за субсидиарна закрила, се счита за „извършило тежко престъпление“ по смисъла на тази разпоредба, което може да го изключи от тази закрила. Задача на компетентния национален орган или съд, който се произнася по молбата за субсидиарна закрила, е да определи тежестта на съответното престъпление след цялостна преценка на всички обстоятелства в отделния случай. В жалбата се сочи, че в конкретния случай следва да се има предвид, че деянието е извършено от доверителя ми, кога същият е бил непълнолетен, в състояние на афект. Действията на Б. Х. А. са проява на отговор на насилствена атака от страна на друга младежка компания, на която същият е бил жертва и при която същият на свой ред е бил ранен с нож. В никакъв случай не става въпрос за предумишлено нападение или деяние, обхванато от квалифицираните състави на чл. 116 от НК. Причината за инцидента е липса на самоконтрол и неспособност за овладяване на емоциите, които са типични за лицата на възраст от 17 години. Посочва се, че административният орган неправилно е тълкувал приложимия материален закон и е достигнал до погрешния извод, че по отношение на Б. Х. А. са изпълнени условията по чл. 21, пара. 2, б „б“ от Директива 2011/95 и не следва да се прилага принципа „забрана за връщане“. В действителност преодоляването на гаранциите, които дава принципът „забрана за връщане“, изисква изпълнението на две кумулативни предпоставки, посочени а цитираната разпоредба от правото на ЕС: не просто извършването на тежко престъпление, а на „особено тежко престъпление и превръщането на извършителя в опасност за обществото. Нито една от тези предпоставки не е налице по отношение на Б. Х. А.. На последно място се твърди, че чужденецът проявява разкаяние за извършената постъпка и същият подлежи на превъзпитание. По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се явява лично и с адвокат П., която поддържа жалбата. Ответникът по жалбата, не се явява. Пълномощникът му юриконсулт К. оспорва жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, относно следните обстоятелства.

С решение № 4081 от 17.11.2021 г., на Заместник-председателя на ДАБ, на Б. Х. А.,

гражданин на С. е предоставен хуманитарен статут и е отказано предоставянето на статут на бежанец. В мотивите на решението е посочено, че по отношение на търсещия закрила не се установява, че в държавата си на произход е бил подложен на преследване по причина на раса, религия, националност или принадлежност към определена социална група. За него не е установено наличието на реална опасност от тежки посегателства, съгласно чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. Случаят е разгледан във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е отчетен принципа за съблюдаване на висшия интерес на детето.

С докладна записка рег. № 20628 от 14.02.2024 г. на Директор на Дирекция „Качество на процедурата за международна закрила” при ДАБ, Председателят на ДАБ е информиран, че Б. Х. А., гражданин на С. е бил осъден за извършено тежко престъпление от общ характер - по чл. 115, във връзка с чл. 18, ал. 1, във връзка с чл. 63, ал. 2, т. 2, във връзка с ал. 1 от НК.

Към докладната записка се приложени: 1. Присъда № 113 от 23.06.2023 г. на СГС, с която на Б. Х. А., гражданин на С., е наложено наказание „лишаване от свобода” за срок от две години за извършено престъпление по чл. 115, във връзка с чл. 18, ал. 1, във връзка с чл. 63, ал. 2, т. 2, във връзка с ал. 1 от НК и 2. Решение № 440 от 21.12.2023 г. на Софийски апелативен съд, с което присъдата на СГС е потвърдена.

Във връзка с така установените нови обстоятелства е направено предложение за образуване на производство по чл. 78 от ЗУБ за отнемане на предоставения хуманитарен статут на Б. Х. А., гражданин на С..

С чуждестранния гражданин е проведено интервю, по време, на което му е дадена възможност да изложи своите възражения срещу стартиралото производство по издаване на индивидуален административен акт за отнемане на вече предоставения му хуманитарен статут. По време на интервюто той е признал за извършения опит за убийство на български гражданин, но е посочил, че това е станало при самоотбрана. Уточнил е, че при завръщането си в С., той ще трябва да отслужи военната си служба и да убива хора, което той не желае да прави.

С предложение рег. № 20628/29.02.2024 г. на главен експерт при „ПМЗ - О. купел”, РПЦ – С., Председателя на ДАБ е информиран, че Б. Х. А. е бил осъден с присъда на Софийски градски съд, потвърдена с решение на Софийски апелативен съд за извършено престъпление по чл. 115, във връзка с чл. 18, ал. 1, във връзка с чл. 63, ал. 2, т. 2, във връзка с ал. 1 от НК. Посочено е, че не са налице основанията за прилагане на принципа „забрана за връщане” (non-refoulement). В случая е приложим чл. 33, ал. 2 от Конвенцията за статута на бежанците, съгласно който от облагите на тази разпоредба не може да се ползва бежанец, за който има основание да се смята, че представлява опасност за сигурността на страната, в която се намира, или който, веднъж осъждан с окончателна присъда за особено тежко престъпление, представлява опасност за обществото в тази страна.

Направено е предложение за отнемане на предоставения на Б. Х. А. хуманитарен статут.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Председателя на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че са налице материално-правните предпоставки по чл. 17, ал. 4, във връзка с чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ, поради което е издал оспореното решение.

Съдът служебно е изискал от Върховен касационен съд информация за резултата от обжалването на Решението на Софийски апелативен съд. Видно от решение № 249 от

22.04.2024 г. ВКС, Трето отделение, решение № 440 от 21.12.2023 г. на Софийски апелативен съд е оставено в сила.

Като доказателство по делото е приета справка № ЦУ-1010/01.04.2024 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно актуалната обстановка в държавата на произход на Б. Х. А..

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното Решение е било съобщено на Б. Х. А. на 29.03.2024 г. лично, видно от саморъчно положения подпис върху съдържащият с в кориците на преписката екземпляр. Жалбата е подадена чрез административния орган на 08.04.2024 г., т.е. в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 84, ал. 4 от ЗУБ. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че по отношение на Б. Х. А., гражданин на С. са налице предпоставките по чл. 17, ал. 4, във връзка с чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ за отнемане на предоставения му хуманитарен статут.

Административната процедура по отнемане на предоставена международна закрила е детайлно регламентирана в чл. 78 от ЗУБ. Съгласно ал. 1 на тази разпоредба, производството за отнемане или прекратяване на предоставена международна закрила се образува при наличие на нови данни, които дават основание за преразглеждане на предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут. Според настоящия съдебен състав в случая са налице такива нови данни. ДАБ е била уведомена за това, че Б. Х. А., гражданин на С. е бил осъден за престъпление по чл. 115, във връзка с чл. 18, ал. 1, във връзка с чл. 63, ал. 2, т. 2, във връзка с ал. 1 от НК. Наложено му е наказание две години „лишаване от свобода“.

Съдът намира, че в хода на административното производство по издаването на оспорения акт не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, довели ограничаването на правото на чужденеца да участва в него.

Чужденецът е бил уведомен редовно за образуваното производство и с него е проведено интервю, по време на което той е изложил възраженията си срещу отнемането на предоставената международна закрила.

В хода на производството е допуснато нарушение на административно-производствените правила, което има пряко отношение върху крайното решение на административния орган, да отнеме или не предоставената вече международна закрила. Съгласно чл. 78, ал. 4 от ЗУБ, при провеждане на производството за отнемане или прекратяване на международна закрила се прилагат съответно чл. 63 и 63а. По преписката липсват данни, по време на производството по отнемането на вече предоставения хуманитарен статут на Б. Х. А., да е събрана, точна и актуална информация, свързана с общата обстановка в държавата по произход на чужденеца С., базирана на различни източници, включително самия чужденец, български или чуждестранни органи, физически или юридически лица, Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Върховния комисар на Организацията

на обединените нации за бежанците и международни организации за защита на правата на човека, така както изрично предвижда нормата на чл. 63, ал. 3 от ЗУБ. Без наличие на такава информация, административният орган не би могъл да вземе правилно решение, защото ако страната на произход е в състояние на вътрешен въоръжен конфликт, достигащ прага на безогледно насилие или са налице някои от другите, предвидени в чл. 9 от ЗУБ, предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, чуждестранният гражданин не би могло да бъде върнат там.

Съдът не намира, че с оглед на останалите събрани доказателства и извършени процесуални действия, това нарушение не може да бъде квалифицирано като съществено. Представената справка, съдържаща актуална информация за актуалната обстановка в С. към момента на постановяването на съдебното решение и преценката и от съда, се явяват най-солидната гаранция за спазване на правата на чуждестранния гражданин, защитени от ЕКПЧ и от правото на ЕС.

Страните не спорят, че Б. Х. А. е по народност палестинец и е без гражданство. Роден е и е живял в [населено място], С., поради което и на основание § 1, т. 7 от ДР на ЗУБ, като негова държава на произход следва да бъде приета С..

Видно от приетата по делото като доказателство справка № ЦУ-1010/01.04.2024 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, към настоящия момент около 60 % от територията на страната, вкл. големите градове Д., Х., Х. и Х., както и средиземноморското крайбрежие се владеят от правителствени сили на президента Б. А.. Контролът се осъществява с помощта на различни вътрешни сили за сигурност, а свързаното с конфликта насилие е спорадично. Съществува риск за сигурността, поради произволни арести, изчезвания и действащи безнаказано въоръжени престъпни групи. Активни бойни действия, включително и с използването на авиация и тежки оръжия, се водят единствено в северозападните части на страна и по-конкретно в провинция И., където правителството се стреми да си върне териториите, намиращи все още под контрола на въоръжената ислямска въоръжена опозиция – „Х. Т. ал Ш.“, която се стреми да установи система с ислямски дневен ред. Фронтите линии в С. в момента са консолидирани и фактически съществуват четири зони под контрола на различни участници в конфликта. По отношение на икономическата обстановка се наблюдава значително обедняване на населението, във връзка с повишаването на цените на храните. Световната продоволствена програма и неправителствени организации доставят храни, раздавани на най-нуждаещите се под формата на хранителни пакети и дажби. ВКБООН работи активно на територията на страна, осигурявайки подпомагане на нуждаещите се с храни, лекарства и услуги, включително правни, социални и здравни.

Съдът извърши проверка в общодостъпни източници на информация за страната по произход на Б. Х. А. - С.. На интернет-страницата, за търсене на информация за държавите по произход, поддържана от Европейската агенция за убежището, www.esoi.net, както и в други релевантни и надеждни източници не се откриха данни за провеждане на военни действия в района на Д. или на другите големи градове в страна, имащи характера на вътрешен въоръжен конфликт, нито за други обстоятелства, от които да се направят изводи, че обстановката там достига прага на безогледно насилие над цивилното население по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95.

Изложеното мотивира съда да приеме, че в мястото, където е живял жалбоподателят в страната си на произход – [населено място] има условия за сравнително безопасно и

нормално съществуване. Не съществуват основателни рискове той да подложен на смъртно наказание или екзекуция или на изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание.

По отношение на довода, че Б. Х. А. следва да отслужи наборна военна служба в сирийската армия, съдът намира, че същият е лишен от фактическа опора, поради факта, че той не е гражданин на С. и не може да бъде задължен да служи във въоръжените ѝ сили.

На последно място съдът намира, че преди или при вземането на решението си за отнемане на вече предоставен хуманитарен статут, на основание чл. 17, ал. 4, във връзка с чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ, административният орган е длъжен да изложи мотиви относно тежестта на извършеното от чужденеца престъпление и това как то се е отразило върху реда на държавното управление и как е засегнало интересите на останалите членове на обществото. Това негово задължение произтича пряко от мотивите на СЕС, изложени в Решение от 13 септември 2018 г. (*m. 51, . 52, m. 55, C-369/17, Shajin A. срещу Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, ECLI:EU:C:2018:713*). СЕС посочва, че всъщност, подобно на основанията за изключване от статута на бежанец, целта на основанията за изключване от статута на субсидиарна закрила е да се изключат от този статут лица, за които е прието, че са недостойни да се ползват от предоставената от него закрила, и да се запази доверието в Общата европейска система за убежище, която включва както сближаване на правилата относно признаването на бежанците и съдържанието на статута на бежанец, така и мерки за субсидиарна закрила, предоставящи подходящ статут на всяко лице, което се нуждае от такава закрила (вж. в този смисъл, що се отнася до Директива 2004/83 и до статута на бежанец, решение от 9 ноември 2010 г., В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 104 и 115).

Важно е да се отбележи, че член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95 позволява изключване на дадено лице от статута на субсидиарна закрила само ако съществуват „сериозни основания“ да се счита, че то е извършило тежко престъпление. Тази разпоредба предвижда основание за изключване, което представлява изключение от общото правило, установено с член 18 от Директива 2011/95, и поради това трябва да се тълкува стриктно.

В това отношение е важно да се подчертае, че макар критерият за наказанието, предвидено от наказателното законодателство на съответната държава членка, да е от особено значение при преценката на тежестта на престъплението, обосноваваща изключване от субсидиарната закрила в съответствие с член 17, параграф 1, буква б) от Директива 2011/95, компетентният орган може да се позове на предвиденото в тази разпоредба основание за изключване само след като прецени за всеки отделен случай конкретните факти, които са му известни, с цел да определи дали съществуват сериозни основания да се счита, че деянията, извършени от съответното лице, което извън това отговаря на критериите за получаване на поискания статут, представляват такова основание за изключване (вж. по аналогия решения от 9 ноември 2010 г., В и D, C-57/09 и C-101/09, EU:C:2010:661, т. 87, и от 31 януари 2017 г., Lounani, C-573/14, EU:C:2017:71, т. 72).

В оспореното решение са изложени макар и лаконични мотиви относно това, как извършеното от Б. Х. А. престъпление се е отразило върху реда на държавното управление и как е засегнало интересите на останалите членове на обществото. Посочено е, че след като чужденецът е бил осъден за извършено тежко престъпление от общ характер – опит за убийство на български гражданин, той представлява опасност за обществото.

Настоящият съдебен състав споделя тези доводи, защото в административната преписка се съдържат множество доказателства (л.160-173), за това, че чужденецът преди да бъде привлечен към наказателна отговорност за тежко умишлено престъпление от общ характер, многократно е показвал, че не желае да се съобрази с установения ред на държавно управление, чрез установени устойчиви нагласи към неспазване на законовите и общоприетите норми за поведение в обществото.

Видно от констативен протокол от 11.10.2021 г., съставен от началник на охраната при РПЦ О. купел, Б. Х. А. през нощта е влязъл във физическа саморазправа с друго лице настанено в центъра, което е довело до намеса на охраната и на социални работници. Същият често влиза в разпавии с останалите бежанци и често употребява физическо насилие.

Видно от констативен протокол от 13.10.2021 г., съставен от началник на охраната при РПЦ О. купел, Б. Х. А. отново е участвал в сбиване с други бежанци, което е наложило да бъде повикан патрул на частна охранителна фирма С. 161. Посочено е, че това е поредна проява на неспазване на реда в центъра от негова страна.

Видно от доклад от 12.10.2021 г. Б. Х. А. отново е участвал в сбиване. Същият създава ежедневно създава проблеми с останалите настанени в центъра, не спазва вътрешния ред и провокира другите настанени в зоната.

С протоколи от 14.10.2021 г. и 15.10.2021 г., съставени от началник на ПМЗ О. купел, Б. Х. А. е бил предупреден, че ще бъде предложен за отстраняване от общежитието, защото непрекъснато влиза в саморазправа с останалите бежанци, провокира ги, заплашва ги и ги тормози. Взема им лични вещи и им изпраща СМС-си с доста сериозни заплахи, което е основание за сезиране на компетентните органи в Република България. Позволява си да провокира и да заплашва служителите на РПЦ О. купел и охранителите от С.. Въпреки многократно провежданите беседи, той не се стреми да коригира поведението си.

Данни за поведението и характеровите особености на Б. Х. А. се откриват и мотивите на присъдата на СГС и в потвърждаващото я решение на САС. Посочено е, че Б. Х. А. целенасочено се опитал да умъртви К. В., нанасяйки му прободна рана в областта на коремната кухина, като само своевременно оказаната на пострадалия медицинска помощ е предотвратила летален изход. Престъплението е извършено след разменени вербални реплики между две групи лица – първата от чужденци, сред които е бил и оспорващия, а втората от български младежи. След разделянето на двете групи Б. Х. А. е последвал групата младежи, размахвайки кухненски нож и преодолявайки опитите на приятелите на пострадалия да го възпрат, е успял да го нарани. Впоследствие е избягал, опитвайки се да заличи следите от действията, като е изхвърлил ножа в улична шахта. По време на цялото досъдебно производство Б. Х. А. не

се е признавал за виновен, а твърдял, че е извършил стореното при самоотбрана, което е категорично отхвърлено от всички съдебни инстанции.

По време на проведеното по настоящето дело съдебно заседание оспорващият заяви, че осъзнава какво престъпление е извършил и признава вината си. Желает да се извини на пострадалия. Същият посочи, че е осъждани и за хулиганство. Моли да му се даде шанс да остане в България, да работи и да учи.

Анализът на изложеното мотивира настоящият съдебен състав да приеме, че административният орган е направил законосъобразна преценка на материално-правните предпоставки, обусловили взетото от него решение за отнемането на вече предоставения хуманитарен статут на Б. Х. А.. Очевидно е, че чужденецът от пристигането си България е имал линия на поведение, насочена към перманентно неспазване на правилата за поведение в центъра, където е бил настанен. Същият е провокирал непрекъснато останалите чужденци в общежитието, участвал е в сбивания и е отправял заплахи, които е могло да бъдат предмет на проверка на ДА „НС” или на други компетентни органи. В мотивите на присъдата на СГС е посочено, че спрямо него се води друго наказателно производство, а самия той призна по време на съдебното заседание, че междуременно е бил осъден за хулиганство. Само въпрос на време е било това негово поведение да го доведе до извършването на тежкото престъпление – опит за убийство на български гражданин, при което единствено по щастлива случайност, че не са били засегнати пряко важни органи, а бързо оказаната медицинска помощ е спасила пострадалия от фатални за живота му последици. За това престъпление на оспорващия е наложено и ефективно наказание „лишаване от свобода”.

След оценката на всички изложени факти в съвкупност и пълнота, съдът намира, че Б. Х. А., след изтърпяването на наложеното му наказание, независимо от изразеното пред съда съжаление за постъпката му, би представлявал заплаха за обществото – предпоставка, изключваща предоставянето на хуманитарен статут. Интересът на гражданите на България да живеят в безопасна, от гледна точка на криминогенност обществена среда, се противопоставя в значителна степен на интереса на адресата на решението да остане на територията на страната, защото поведението на Б. Х. А. очевидно представлява реална заплаха за основни човешки права, каквито са техните здраве и живот.

По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение на Председателя на ДАБ е постановено от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при несъществено нарушение на административно-производствените правила и спазването на материалния закон, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК,
Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата Б. Х. А., гражданин на С., чрез адвокат В. П. срещу Решение № 4425/18.03.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за

бежанците при МС, с което на е отнет предоставения на чужденеца хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.